

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ**

**Αθήνα, 19 - 10- 2020
Αριθμ. Πρωτ.: 543**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
Πληροφορίες : Χρύσα Ευσταθιάδου
Τηλέφωνο : 2132161770
Fax : 2132161935
E-mail: efstathiadouc@moh.gov.gr

**ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ Β΄**

Θέμα: «Απάντηση σχετικά με καταγγελία»

Σχετ.: Το με αριθμ.πρωτ.Γ3β/Γ.Π.ΕΜΠ.οικ.2394/12-06-2020 έγγραφο της Δ/νσης Ψυχικής Υγείας.

Η Ειδική Επιτροπή θεωρεί ότι οι ψυχικά ασθενείς έχουν θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία χρήζουν σεβασμού και προστασίας από όλους. Τα δικαιώματα αυτά απορρέουν από τις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Συμβάσεις Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και το Σύνταγμά μας, καθώς και από βιοηθικά και νομικά κείμενα που αφορούν τους λήπτες υπηρεσιών ψυχικής υγείας και τα άτομα με ψυχική, νοητική και σωματική αναπηρία.

Πιο συγκεκριμένα το άρθρο 12 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του ΟΗΕ που η Ελλάδα έχει επικυρώσει με νόμο και αποτελεί εσωτερικό μας δίκαιο αυξημένης τυπικής ισχύος (Ν. 4074/2012) ορίζει ρητά ότι τα άτομα με αναπηρία πρέπει να απολαμβάνουν την ικανότητα για δικαιοπραξία σε ίση βάση με τους άλλους, σε όλες τις δραστηριότητες της ζωής τους και ότι από μόνη της η αναπηρία δεν δικαιολογεί τη στέρηση της ικανότητας τους να λαμβάνουν αποφάσεις ή να συμμετέχουν στη λήψη συλλογικών αποφάσεων. Ιδιαίτερα τα άτομα με αναπηρία που αντιμετωπίζουν εμπόδια έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν κατάλληλη υποστήριξη, ώστε να μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους (άρθρο 12 παρ 3, Ν. 4074/2012).

Συνεπώς δεν επιτρέπεται να τίθενται συλλήβδην και αδιακρίτως οι ψυχικά ασθενείς και νοητικά ή σωματικά ανάπηροι σε καθεστώς δικαστικής συμπαράστασης, είτε διαβιούν μόνοι ή με την οικογένειά τους είτε διαμένουν σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (Οικοτροφεία, Ξενώνες, Προστατευμένα Διαμερίσματα) ή ακόμη νοσηλεύονται σε ειδικά ή γενικά Νοσοκομεία και Ιδιωτικές Κλινικές. Εν προκειμένω, το κριτήριο δεν είναι απλά η διάγνωση, αλλά η λειτουργικότητα και ο βαθμός αυτονομίας του ατόμου που καθορίζει την αναγκαιότητα, το είδος και το βαθμό υποστήριξης του στις διάφορες πτυχές της ζωής του και στη διαχείριση της περιουσίας του από κάθε πηγή.

Αντίθετα, η σύμφωνα με την καταγγελία γενίκευση ενός τέτοιου μέτρου, της θέσης των ψυχικά ασθενών και ψυχικά ή σωματικά αναπήρων σε καθεστώς δικαστικής συμπαράστασης, οδηγεί στην προσβολή των δικαιωμάτων τους, σε διακριτική μεταχείριση και στιγματισμό και σε οπισθοδρόμηση των επιτευγμάτων της σύγχρονης ψυχιατρικής επιστήμης.

Ο Αστικός Κώδικας στα άρθρα 1666 επ. ρυθμίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για τη θέση κάποιου ατόμου σε δικαστική συμπαράσταση και μάλιστα προβλέπει διαφορετικές μορφές δικαστικής συμπαράστασης ανάλογα με το βαθμό υποστήριξης που απαιτείται ώστε το συγκεκριμένο άτομο να ασκεί τα δικαιώματά του με το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό αυτονομίας και να μην αποξενώνεται από την άσκησή τους.

Επιπλέον για τα άτομα που διαβιούν σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης, ο Ν. 2716/1999 και οι σε εφαρμογή του σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις ρυθμίζουν τα ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση των χρημάτων των ενοίκων τους από τους ίδιους χάριν του θεραπευτικού σκοπού με τη συνδρομή της Μονάδας και των Επαγγελματιών Ψυχικής Υγείας που εργάζονται σε αυτές.

**Για την Ειδική Επιτροπή
Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΜΑΡΙΑ ΜΗΤΡΟΣΥΛΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κας Υφυπουργού Υγείας
2. Αυτοτελές Τμήμα Προστασίας
Δικαιωμάτων Ληπτών Υπηρεσιών Υγείας